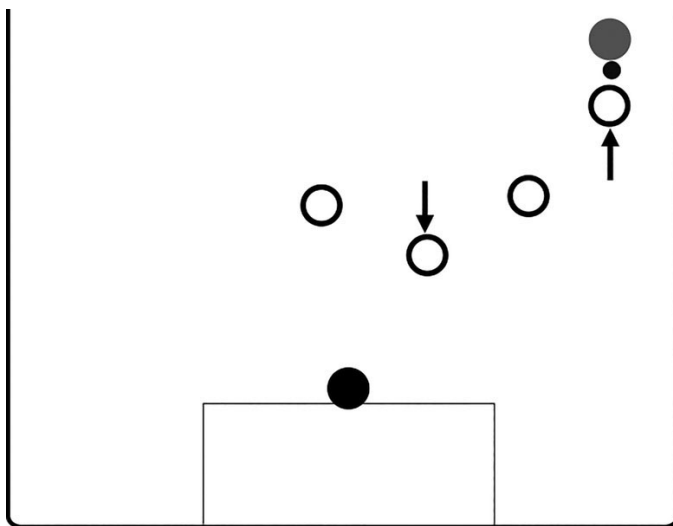

ντικό, σχηματίζουν ένα τρίγωνο, του οποίου οι γωνίες δε μεγαλώνουν πολύ. Λίγο διαφορετική είναι η περίπτωση όπου ο εξωτερικός παίκτης αναγκάζεται να βγει μιας αμυντικής ζώνης. Σ' αυτή την περίπτωση δεν χρειάζεται κανένας σχηματισμός τριγώνου, αφού υπάρχει μόνο σε μια πλευρά ένας παίκτης, δίπλα από τον εξερχόμενο αμυντικό. Εδώ όμως θα πρέπει τώρα να καλύψουμε επιπλέον το βάθος, έτσι ώστε να εμποδίσουμε μια διαγώνια πάσα στην πλάτη της άμυνας. Για να γίνει αυτό, τοποθετείται η αμυντική ζώνη σε μια κυματοειδή μορφή.

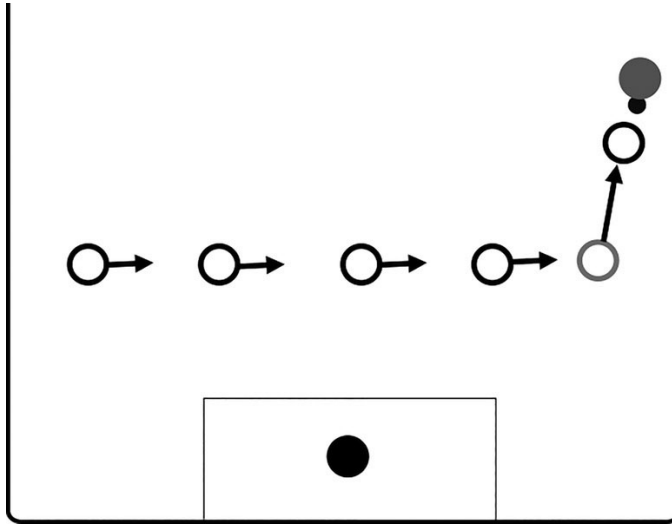
Εικ. 17: Κυματοειδής άμυνα

Το αμυντικό τρίγωνο, ως μέθοδος υποσομαδικής τακτικής, αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο του μοντέρνου ποδοσφαίρου. Σε μια τέτοια κατάσταση γνωρίζουν οι αμυντικοί ακριβώς τι πρέπει να κάνουν. Συχνά αξιοποιείται η έξοδος ενός παίκτη από την αμυντική ζώνη, σε συνδυασμό με το αμυντικό τρίγωνο, για να καλυφθεί ο χώρος ανάμεσα στις αμυντικές γραμμές. Στην περίπτωση που ένας αντίπαλος παίκτης δεχθεί εδώ την μπάλα, μπορεί να μην υπάρχει κανένας αμυντικός που να καλύπτει τον χώρο αυτό. Ένας αμυντικός πρέπει να αφήσει την πίσω ζώνη άμυνας για να μονομαχήσει με τον αντίπαλο. Σε αυτήν την περίπτωση ενεργοποιείται το αμυντικό τρίγωνο.

Η συχνότητα με την οποία βγαίνουν οι αμυντικοί από μια ζώνη άμυνας, διαφέρει πάλι από ομάδα σε ομάδα. Κάποιοι προπονητές προτρέπουν τους παίκτες τους, να ενεργούν με μεγαλύτερο προσανατολισμό στον αντίπαλο παίκτη, άλλοι ζητούν περισσότερο προσανατολισμό στο χώρο. Εάν μια αμυντική ζώνη παίζει με υπερβολικό προσανατολισμό στον παίκτη, κάποια στιγμή δεν θα αποτελεί πια ζώνη. Τα πλεονεκτήματα της άμυνας ζώνης (ίδιο ύψος, προσαρμοσμένες αποστάσεις) θα είχαν εξαλειφθεί.

Η κυματοειδής ζώνη άμυνας με διαφορετικό αριθμό παικτών

Δεν ερμηνεύουν όλες οι ομάδες με στατικό τρόπο την άμυνα ζώνης. Οι παίκτες δεν βρίσκονται πάντοτε στο ίδιο ύψος. Κάθε τόσο συμβαίνει να βγαίνουν επιμέρους παίκτες από τη ζώνη - κι αυτό όχι μόνο στο χώρο του κέντρου. Μια ιδιαίτερα διαδεδομένη μορφή της ευέλικτης άμυνας σε ζώνη είναι η αποκαλούμενη «**κυματοειδής αμυντική ζώνη**».

Εικ. 18: Η κυματοειδής ζώνη άμυνας

Ας εξετάσουμε το παρακάτω συγκεκριμένο παράδειγμα: η μπάλα βρίσκεται στην αριστερή πτέρυγα, όπως επιτίθεται ο αντίπαλος. Κανένας παίκτης δεν βρίσκεται κοντά στον αντίπαλο κάτοχο της μπάλας. Η αμυνόμενη ομάδα όμως δεν θέλει να δώσει τη δυνατότητα στον επιθετικό να προωθηθεί με την μπάλα. Έτσι, ο πλάγιος αμυντικός βγαίνει στα άκρα και ασκεί πίεση στον αντίπαλο. Η ζώνη άμυνας πέντε παικτών μετατρέπεται σε ζώνη τεσσάρων αμυντικών. Εάν ο αντίπαλος παίκτης μεταβιβάσει τη μπάλα προς τον κεντρικό χώρο, τότε επιστρέφει ο αμυντικός στη ζώνη άμυνας. Εάν η μπάλα παιχτεί στην απέναντι πλευρά, τότε κινείται ο άλλος πλάγιος αμυντικός προς τον αντίπαλο κάτοχο της μπάλας. Η αμυνόμενη ομάδα εναλλάσσεται, λοιπόν, ανάμεσα στις ζώνες τεσσάρων και πέντε παικτών.

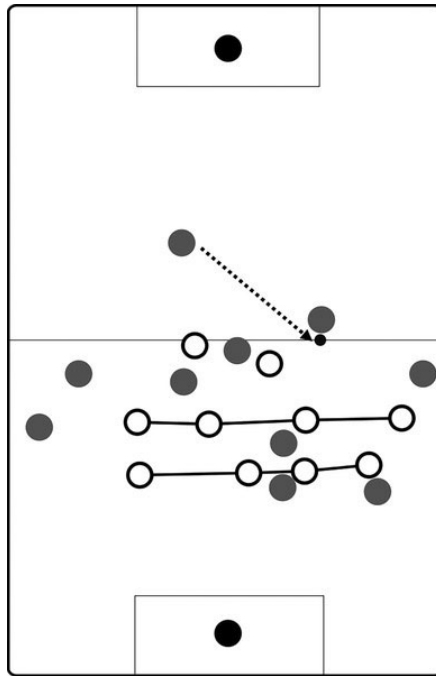
Όπως ήδη αναφέρθηκε, δεν είναι σταθερά καθορισμένο πόσοι παίκτες πρέπει να συμμετέχουν σε μια αμυντική ζώνη. Η τακτική αυτή μπορεί να εφαρμοστεί ως ζώνη τεσσάρων, πέντε ή ακόμη και έξι αμυντικών. Μ' αυτή την παραλλαγή βρίσκει η άμυνα μια ισορροπία ανάμεσα στον προσανατολισμό στον χώρο και στον αντίπαλο παίκτη. Έτσι μπορούν να καλυφθούν τόσο οι αντίπαλοι όσο και ο χώρος.

Αμυντική συμπεριφορά στο παράδειγμα Φορτούνα Ντίσελντορφ εναντίον Μπορούσια Ντόρτμουντ

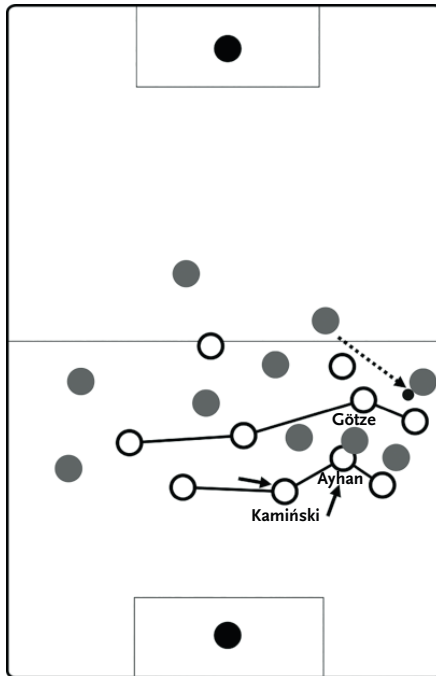
Τους περισσότερους από τους παραπάνω σχεδιασμούς δε χρειάστηκε πια να μεταδώσει ο Φρίντχελμ Φούνκελ στους παίκτες του, πριν από τον αγώνα εναντίον της Μπορούσια Ντόρτμουντ. Σήμερα, ήδη από τα νεανικά τους χρόνια εκπαιδεύονται οι ποδοσφαιριστές αναφορικά με τον τρόπο που πρέπει να μετατοπίζονται στον αγωνιστικό χώρο. Αυτό όμως που έπρεπε να καθορίσει ο Φούνκελ ήταν ο ακριβής τρόπος με τον οποίο θα έπρεπε να αντιμετωπίσουν οι παίκτες του τη Ντόρτμουντ. Ο σχηματισμός καθώς και οι συγκεκριμένες μέθοδοι τακτικής αποτελούν θέματα που άπτονται της αρμοδιότητας ενός προπονητή.

Η Φορτούνα Ντίσελντορφ εφάρμοσε εναντίον της Ντόρτμουντ τον αγωνιστικό σχεδιασμό του Φούνκελ. Πιο συγκεκριμένα, οι παίκτες του παρατάχτηκαν σ' έναν σχηματισμό 1-4-4-2. Με τις ακριβέστερες τοποθετήσεις τους και την κάλυψη των χώρων εκνεύρισαν τον αντίπαλο. Πώς αποτυπώθηκε αυτό στην πράξη; Μια φάση από τον αγώνα πιστοποιεί τον τρόπο με τον οποίο εφάρμοσε η Φορτούνα τα σχέδια του προπονητή της στην πράξη. Σημείο αφετηρίας αποτέλεσε μια πάσα της Ντόρτμουντ στην αριστερή ενδιάμεση πλευρά. Η Φορτούνα είχε ήδη πάρει θέσεις σε έναν συμπαγή σχηματισμό 1-4-4-2. Οι αμυντικές γραμμές της ήταν πολύ κοντά μεταξύ τους, καθώς οι ζώνες τεσσάρων παικτών διατηρούσαν τις αποστάσεις μικρές. Στην αρχή της φάσης βρίσκονται δύο παίκτες της Ντόρτμουντ σε θέσεις οφσάιντ (βλ. εικόνα 19), άρα δεν μπορούν να τροφοδοτηθούν.

Όταν η Ντόρτμουντ έπαιξε την μπάλα στα πλάγια, μετατοπίστηκε ολόκληρη η άμυνα του Ντίσελντορφ προς τα εκεί. Οι αμυντικοί είναι παρόντες στην πλευρά στην οποία βρίσκεται η μπάλα, καθώς από εκεί προέρχεται ένας άμεσος κίνδυνος για την εστία. Κυρίως όμως οι αμυντικοί καλύπτουν το κέντρο, όπου θέλουν να ελέγξουν τον χώρο. Συγχρόνως αφήνουν συνειδητά την απέναντι πτέρυγα σχετικά ελεύθερη, αφού μπορούν σε μια αλλαγή παιχνιδιού να μετατοπιστούν και πάλι προς την απέναντι πλευρά. Ο επιθετικός της Ντόρτμουντ, Μάριο Γκέτσε (Mario Götze), επιχειρεί να ελευθερωθεί ανάμεσα στις αντίπαλες γραμμές. Όμως ο αμυντικός της Φορτούνα, Καάν Αϋχάν (Kaan Ayhan), βγαίνει από την αμυντική ζώνη για να τον καλύψει. Ο συμπαίκτης του, Μάρτσιν Καμίνσκι (Marcin Kamiński), μετατοπίζεται για να κλείσει τον χώρο δίπλα του (βλ. εικόνα 20). Η Ντόρτμουντ αναγκάζεται και πάλι να διακόψει την επίθεση λόγω έλλειψης επιλογών μεταβίβασης.

Εικ. 19: Ντίσελντορφ εναντίον Ντόρτμουντ, μέρος πρώτο

Εικ. 20: Ντίσελντορφ εναντίον Ντόρτμουντ, μέρος δεύτερο